Beantwoording technische vraag: leerlingenprognoses en woningbouwontwikkeling

Technische vraag
In hoeverre sluiten de leerlingprognoses voor het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs aan bij de verwachte woningbouwontwikkelingen in de gemeente Druten?

Antwoord
De verwachte woningbouwontwikkeling is meegenomen in de leerlingprognoses voor het IHP. De prognoses zijn opgesteld door xxllnc en zijn gebaseerd op de woningbouwlijst van 13 januari 2025 die door de gemeente is aangeleverd.
Op basis van deze lijst is in de prognose rekening gehouden met een groei van ongeveer 1.600 woningen in de periode 2025 tot en met 2036. Het gaat onder andere om woningbouwlocaties Deest-Zuid, Van der Zandt in Puiflijk en de locaties Bikkeldam, Molenweg en 't Straatje in Horssen.
De leerlingprognose loopt tot en met 2045. De woningbouw is vooral verwerkt tot en met 2036. De effecten daarvan werken echter ook na 2036 door in de bevolkingsopbouw en daarmee in de leerlingprognoses.
De prognoses sluiten op hoofdlijnen goed aan bij de bekende woningbouwontwikkelingen. Vooral in Puiflijk en Deest is duidelijk zichtbaar dat woningbouw leidt tot groei van de basisgeneratie en het aantal leerlingen. In Afferden en Horssen leidt woningbouw vooral tot beperkte groei of stabilisatie. Voor Druten-Zuid/Tichellande is het aanvullende effect beperkt, omdat Tichellande aan het begin van de prognoseperiode al vrijwel volledig gerealiseerd was.

Hoe zijn de prognoses berekend?
De prognoses zijn in stappen opgebouwd:

1. Eerst is de gemeentelijke woningbouwplanning verwerkt in de verwachte woningvoorraad per kern.
2. Daarna is de verwachte bevolkingsontwikkeling berekend.
3. Vervolgens is bepaald hoeveel kinderen in de basisschoolleeftijd worden verwacht. Dit heet de basisgeneratie. Deze bestaat uit alle kinderen van 4 tot en met 11 jaar plus 30% van de 12-jarigen.
4. Daarna is gekeken naar het feitelijke schoolkeuzegedrag van ouders.
5. Op basis daarvan is berekend hoeveel leerlingen naar de verschillende scholen gaan.

Kort gezegd:

woningbouw → bevolkingsontwikkeling → kinderen in basisschoolleeftijd → schoolkeuze → leerlingprognose per school

Relatie tussen woningbouw en leerlinggroei
Er is geen directe één-op-één relatie tussen woningbouw en leerlinggroei. Een nieuwe woning betekent namelijk niet automatisch dat er ook een basisschoolleerling bij komt.
In sommige nieuwe woningen komen ouderen, starters of huishoudens zonder kinderen te wonen. In andere woningen wonen wel kinderen, maar die zijn niet altijd in de basisschoolleeftijd. Ook kan het een paar jaar duren voordat nieuwe woningen effect hebben op het aantal leerlingen. Jonge gezinnen krijgen bijvoorbeeld pas later kinderen, of kinderen zijn eerst nog te jong voor de basisschool.
Daarnaast gaan kinderen niet altijd naar de school die het dichtst bij hun woning ligt. Ouders kiezen soms voor een andere school, bijvoorbeeld vanwege het onderwijsconcept, de identiteit van de school, de bereikbaarheid of omdat broertjes en zusjes daar al op school zitten.
Daarom wordt in de prognose niet alleen gekeken naar het aantal nieuwe woningen. Ook de leeftijdsopbouw, de samenstelling van huishoudens, verhuizingen, de planning van bouwprojecten en de schoolkeuze van ouders zijn van belang.

Overzicht per kern

Kern / gebied	Ontwikkeling woningen	Ontwikkeling basisgeneratie	School	Ontwikkeling leerlingen	Toelichting
Afferden	+116	+12	St. Victorschool	+12	Beperkte maar zichtbare groei.
Deest	+380	+64	’t Klòsterhûfke	+45	Duidelijke groei door woningbouw Deest-Zuid.
Druten totaal	+529	+15	De Kubus en De Appelhof	+24	Beperkte groei; Tichellande was grotendeels al gerealiseerd.
Horssen	+164	+11	De Octopus	+9	Beperkte groei, daarna stabilisatie.
Puiflijk	+393	+96	’t Geerke	+65	Sterke groei door woningbouw Van der Zandt

Toelichting per gebied

1. Puiflijk – Van der Zandt en ’t Geerke

In Puiflijk is de invloed van woningbouw duidelijk zichtbaar. De woningvoorraad groeit vooral door de ontwikkeling Van der Zandt. Tussen 2031 en 2036 neemt de woningvoorraad toe van 625 naar 975 woningen. Dat zijn 350 extra woningen.

In dezelfde periode groeit de basisgeneratie van 111 naar 164 kinderen. In 2045 wordt een basisgeneratie van 195 kinderen verwacht. Het aantal leerlingen van ’t Geerke groeit van 210 leerlingen in 2031 naar 244 leerlingen in 2036 en 269 leerlingen in 2045.

De groei van ’t Geerke hangt daarmee duidelijk samen met de woningbouwontwikkeling in Puiflijk.

2. Deest – Deest-Zuid en ’t Klòsterhûfke

Ook in Deest is de invloed van woningbouw goed zichtbaar. De woningvoorraad groeit van 876 woningen in 2027 naar 1.232 woningen in 2031. De basisgeneratie stijgt in dezelfde periode van 176 naar 222 kinderen en groeit verder naar 230 kinderen in 2045.

Voor ’t Klòsterhûfke betekent dit een groei van 126 leerlingen in 2027 naar 159 leerlingen in 2031 en 164 leerlingen in 2045. Rond 2041 wordt een piek van ongeveer 174 leerlingen verwacht.

De leerlinggroei sluit daarmee goed aan op de geplande woningbouw in Deest-Zuid.

3. Druten, Tichellande, De Kubus en De Appelhof

Voor Druten is het beeld gemengd. Tichellande maakt deel uit van Druten-Zuid. Deze wijk was aan het begin van de prognoseperiode vrijwel volledig gerealiseerd. Het effect van Tichellande is daarom al grotendeels verwerkt in de bestaande leerlingenaantallen en in het schoolkeuzepatroon.

De resterende woningbouw in Druten-Zuid is beperkt. De woningvoorraad groeit van 2.156 naar 2.242 woningen. Tegelijkertijd daalt de basisgeneratie van 470 naar 408 kinderen.

Voor De Appelhof betekent dit een afname van 256 leerlingen in 2025 naar 231 leerlingen in 2045.

Voor De Kubus wordt wel groei verwacht: van 562 leerlingen in 2025 naar 611 leerlingen in 2045. Rond 2033 wordt een piek van ongeveer 639 leerlingen verwacht. Deze groei hangt vooral samen met ontwikkelingen in Druten-Kom en met bestaande schoolkeuzes.

De resterende woningbouw in Tichellande heeft dus nauwelijks aanvullend effect op de prognoses.

4. Afferden en St. Victorschool

In Afferden groeit de woningvoorraad van 725 woningen in 2025 naar 841 woningen in 2045. De basisgeneratie neemt toe van 127 naar 139 kinderen.

Het aantal leerlingen van St. Victorschool stijgt van 123 naar 135 leerlingen. Tussendoor schommelt het aantal leerlingen tussen ongeveer 132 en 142.

De woningbouw in Afferden zorgt dus voor een beperkte, maar zichtbare groei van het aantal leerlingen.

5. Horssen en De Octopus

In Horssen groeit de woningvoorraad van 712 naar 876 woningen. De meeste groei vindt plaats vóór 2031. Daarna stabiliseert het aantal woningen.
De basisgeneratie groeit van 134 naar 145 kinderen. Het aantal leerlingen van De Octopus stijgt van 113 naar 122 leerlingen. Rond 2031 wordt tijdelijk een hoger aantal verwacht, van ongeveer 133 leerlingen.
De woningbouw zorgt in Horssen dus vooral voor tijdelijke groei. Daarna stabiliseert het leerlingenaantal.

Conclusie

De leerlingprognoses zijn op hoofdlijnen goed te verklaren vanuit de bekende woningbouwontwikkelingen. Vooral in Deest en Puiflijk is de relatie tussen woningbouw en leerlinggroei duidelijk zichtbaar. In Afferden en Horssen leidt woningbouw tot beperkte groei of stabilisatie. In Druten-Zuid/Tichellande is het aanvullende effect beperkt, omdat Tichellande aan het begin van de prognoseperiode al vrijwel volledig was gerealiseerd.
De prognoses geven daarmee een goed onderbouwd beeld van de verwachte ontwikkeling. Tegelijk blijft een prognose altijd een momentopname. Bij de voorbereiding van concrete onderwijshuisvestingsprojecten worden de actuele gegevens over leerlingenaantallen, woningbouw en planning opnieuw bekeken. Als daar aanleiding toe is, worden de prognoses herijkt.